

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18708

ΘΕΜΑ 147^{ον} Σοφοκλέους, *Αντιγόνη*, στ. 441-457

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

- KP. Σε δή, σε τήν νεύουσαν εἰς πέδον κάραι,
φής, ἢ καταρνή μὴ δεδρακέναι τάδε;
- AN. Καὶ φημί δρᾶσαι κούκ ἀπαρνούμαι τὸ μῆ.
- KP. Σὺ μὲν κομίζεις ἂν σεαυτὸν ἢ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον 445
σὺ δ' εἶπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ συντόμως,
ἤδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;
- AN. Ἥϊδῃ τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.
- KP. Καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;
- AN. Οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 450
οὐδ' ἢ ξύννοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὤρισεν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ὠμόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἀγραπτα κάσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε
ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Σε δή, σε τήν νεύουσαν ... ὑπερβαίνειν νόμους;

Μονάδες 30

B. 1.

KP. Σε σένα λοιπόν, σε σένα μιλώ, που σκύβεις το κεφάλι στο έδαφος, ομολογείς ή αρνείσαι ότι έχεις κάνει αυτά;

AN. Και ομολογώ ότι το έκανα και δεν αρνιέμαι ότι δεν το έκανα.

KP. Εσύ, λοιπόν, μπορείς να πας όπου θέλεις, απαλλαγμένος εντελώς από τη βαριά κατηγορία· εσύ όμως πες μου, όχι με πολλά λόγια, αλλά σύντομα, γνώριζες ότι είχε διακηρυχθεί να μην κάνεις αυτά;

AN. Το γνώριζα· πως θα μπορούσα να μην το ξέρω; Αφού ήταν γνωστό στο όλους.

KP. Και πάλι τόλμησες να παραβείς αυτούς εδώ τους νόμους;

2. α) Τι γνωρίζετε για τον *προάγωνα*;

β) Ποια ήταν η σχέση του αθηναϊκού κοινού με το θέατρο και ποια η συμπεριφορά του κατά τη διάρκεια των παραστάσεων;

Μονάδες 10

B. 2.

α) Ο προάγωνας ήταν μια διαδικασία που γινόταν πριν από τις γιορτές στο ωδείο, ένα στεγασμένο θέατρο, κατά την οποία οι θεατές ενημερώνονταν για το περιεχόμενο των έργων που θα παρακολουθούσαν και τους συντελεστές της παράστασης.

β) Στο αρχαίο θέατρο κανένα άλλο κοινό δεν ήταν τόσο ενημερωμένο και δεν ένιωθε τόσο καλά τις παραστάσεις, όσο το αθηναϊκό. Οι θεατές χειροκροτούσαν και επευφημούσαν, αλλά και δε δίσταζαν να σφυρίζουν και να αποδοκιμάζουν το έργο, όταν αγανακτούσαν. Ο ρήτορας Αισχύνης αντιμετώπισε μια τέτοια έκρηξη του κοινού, ως τριταγωνιστής. Επί τρεις μέρες το αθηναϊκό κοινό ζούσε την ένταση των δραματικών αγώνων. Στο τέλος της τρίτης ημέρας ανακοινωνόταν το αποτέλεσμα.

3. *δεδρακέναι, δρᾶσαι, κομίσεις, κηρυχθέντα, ἐτόλμας*: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 10

B. 3.

δεδρακέναι ⇒ διαδραστικότητα, δραστήριος

δρᾶσαι ⇒ δραστήρ, δραματικός

κομίσεις ⇒ ανακομιδή, ἀποκομίζω

κηρυχθέντα ⇒ κηρύκευσις, κηρύκειον

ἐτόλμας ⇒ τολμηρότητα -τόλμημα

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία